

Strålsäkerhetsmyndigheten
171 16 Stockholm

Ert dnr SSM 2024-3915
Vårt dnr R-2024-23

Malmö den 27 september
2024

REMISSVAR: Remiss av förslag till uppdaterad kartläggning av radioaktivt avfall från icke-kärntekniska verksamheter

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Avfall Sverige företräder Sveriges samtliga kommuner och därigenom indirekt även landets alla invånare. Avfall Sverige har också cirka 150 privata företag som associerade medlemmar.

Avfall Sveriges medlemmar arbetar enligt avfallshierarkin dvs. att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att avfall som uppstår återvinns och tas om hand på ett miljö- och hälsoskyddsmässigt godtagbart sätt i landets alla kommuner. Kommunernas avfallshantering är ett viktigt bidrag till den samlade miljö-, klimat- och samhällsnyttan. Vår vision är "Det finns inget avfall".

1. Sammanfattning

- El-Kretsens avvisande av avfall under deras producentansvar har gett problem hos de kommuner som samlat in brandvarnare men nu tvingas mellanlagra dem.
- Avfall Sverige anser att kommunernas rådande situation är oacceptabel.
- Det är inte rimligt att kommunala avfallsanläggningar och tvingas lagra avfallet, både brandvarnare som omfattas av producentansvar och annat heterogent herrelöst avfall, i väntan på hantering.

2. Kommentarer

Avfall Sverige tackar för möjligheten att lämna synpunkter. Avfall Sverige välkomnar att Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) fått i uppdrag att kartlägga omhändertagandet av

radioaktivt avfall från icke-kärntekniska verksamheter och belysa de problem som finns idag.

Avfall Sverige intygar den problematik som finns för privatpersoner och kommunala återvinningscentraler (ÅVC) och som SSM belyser. I enlighet med vad som framgår av Avfall Sveriges remissvar från år 2021 (ert dnr SSM2019-1704) är det tyvärr relativt vanligt att det inkommer herrelöst icke-kärntekniskt radioaktivt avfall till en kommunal avfallsanläggning/återvinningscentral där detta inte har deklarerats på förhand, och där dessa förhållanden upptäcks först efter att avfallet har tagits in på anläggningen.

Avfall Sverige önskar också göra ett tillägg till kapitel 4.8 om producentansvar för strålkällor angående att El-Kretsen (som har avtal med samtliga kommuner i Sverige direkt eller genom kommunala avfallsbolag att ta emot elavfall från hushåll på återvinningscentraler) numera nekar joniserande brandvarnare trots att El-Kretsens ansvar är inkluderat i både producentansvaret och avtalet med kommunen. Situationen framgår i Avfall Sveriges dialog med kommuner, samt på El-Kretsens hemsida där de felaktigt instruerar ÅVC-personal att neka radioaktiva produkter.¹ Avfall Sverige kan bara anta att detta är på grund av situationen med Cyclife, då El-Kretsen tidigare tagit emot brandvarnare från hushåll. Avfall Sverige noterar att producentansvarsorganisationerna inte är med på remisslistan i bilaga 1.

El-Kretsens avvisande av avfall under deras producentansvar har gett problem hos de kommuner som samlat in brandvarnare men nu tvingas mellanlagra dem. Avfall Sverige anser att kommunernas rådande situation är oacceptabel. Det är inte rimligt att kommunala avfallsanläggningar och tvingas lagra avfallet, både brandvarnare som omfattas av producentansvar och annat heterogent herrelöst avfall, i väntan på hantering.

¹ ”Produkter som inte ska lämnas in hos El-Kretsen är smittförande, militära eller radioaktiva produkter”
<https://www.el-kretsen.se/avtalsguiden> Hämtad 2024-09-13

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till rådgivare för insamling av farligt avfall Camilla Nilsson camilla.nilsson@avfallsverige.se, eller till vår chefsjurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se tfn. 040-35 66 00.

Med vänlig hälsning,

Avfall Sverige

Tony Clark

Vd